

Investește în
OAMENI

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritara: 2 „Corelarea invatarii pe tot parcursul vietii cu piata muncii:

Domeniul major de interventie: 2.2 „Prevenirea si corectarea parasirii timpurii a scolii”

Titlul proiectului: **Pasi strategici pentru imbunatatirea accesului la educatie al copiilor romi**

Contract nr: POSDRU/8/2.2/S/5

4. A FOST ODATA CA NICIODATA

Teme: STEREOTIPURI SI EGALITATEA DE GEN.

Din perspectiva Programei Școlare pentru disciplina Educație Interculturală, aprobată prin OMECI nr. 5098/9.09.2009, această activitate contribuie la formarea competențelor specifice:

- 1.3 „ *Identificarea trăsăturilor specifice persoanei într-o societatea multiculturală*”

-3.2 „*Analizarea în echipă a unor modalități de combatere, din perspectiva interculturalității, a atitudinilor și acțiunilor intolerante din școală, familie și grupuri de prieteni* ”

Varsta: 10 - 15 ani

Durata: 50'

Numar participanti: copii din clasa

Obiective:

- Recunoasterea rolurilor stereotipice de gen si a caracteristicilor cele mai des uzitate ale fiecarui gen atat in poveste cat si in viata de zi cu zi;
- Discutarea rolurilor de gen traditionale si netraditionale;
- Incurajarea egalitatii de gen

Metoda de lucru: Poveste.

Repovestirea unei povesti cunoscute prin schimbarea sexelor personajelor, conducand la discutii obstacolele specifice pe care le intampina in viata cotidiana fie barbatul/baiatul, fie femeia/fata

Pregatire

Revizuirea/ rescrierea unei povesti cunoscute (ex: nuvela, basm) nu mai lunga de 10 minute, schimband sexele majoritatii personajelor. Daca este necesar, se schimba si numele si alte detalii.

Se alege o poveste cu personaje de ambele sexe care actioneaza in mod traditional (a se vedea mai jos exemplul schimbat al Cenusaresei)

Materiale necesare

Coala de flipchart sau tabla

Pixuri

UNIUNEA
EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMANIEI
MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL
EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE
STRUCTURALE
2007 – 2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII TINERETULUI ȘI
SPORTULUI
OIPOSDRU

ROMANI CRIS
Centrul Romilor pentru
Intervenție Sociala
si Studii

Desfasurator

5' – prezentarea exercitiului si a temei orei de educatie interculturala.

In acest caz: “stereotipuri si egalitatea de gen”;

Asezati-i pe copii confortabil intr-un cerc. Explicati-le ca le veti spune o poveste; ei vor trebui sa asculte atent si sa observe ce este neobisnuit in poveste.

10' –Cititi-le povestea modificata copiilor. Opriti-va din cand in cand pentru a intreba „observati ceva neobisnuit in poveste?”. Odata ce toti copiii au observat inversarea de roluri, citirea povestii pana la sfarsit ar putea deveni inutila sau s-ar putea ajunge deja la concluzii.

35' – Debriefing si evaluare , realizata impreuna cu copiii

Debriefing si evaluare

Discutati povestea, punand intrebari de genul:

- V-a placut povestea?
- Ati observat ceva neobisnuit in poveste?
- Cand ati observat ceva neobisnuit in poveste? Cereti exemple.

Subliniati faptul ca un lucru pare neobisnuit atunci cand este diferit de experienta de zi cu zi sau de asteptarile noastre. Rugati-i pe copii sa se gandeasca la caracteristici si activitati pe care ei le considera tipice femeilor si barbatilor in viata de zi cu zi.

Listati sugestiile lor intr-un tabel ca cel de mai jos.

Tabelul 1, roluri stereotipice de gen

	Baieti/ barbati	Fete/ femei
Caracteristici uzuale	Curios , destept, galagios, aventuros, agresiv, ambitios, cu parul scurt	Politicos, sensibil, linistit, timid, ascultator, poarta rochii, cu parul lung
Activitati uzuale	Le place sportul, se bat, merg la munca, iau initiativa, conduc camioane	Stau acasa, se ocupa cu menajul, plang repede, barfesc, le plac hainele frumoase, le e frica de gandaci

Discutati tabelul:

Comparati tabelul cu versiunea familiara a povestii. Personajele au caracteristici si activitati tipice (ex: Cenusareasa sta acasa, plange, face toata munca, si obtine haine frumoase, in timp ce Printul ia initiativa de a-si gasi sotie si pune la cale un plan istet pentru a o gasi pe Cenusareasa)?

Intrebatii-i pe copii daca mai cunosc si alte povesti in care personajele sa aiba aceleasi caracteristici si activitati. Listati aceste povesti pe masura ce sunt mentionate si cereti explicatii copiilor pentru sugestiile lor.

Definiti cuvantul stereotip si exemplificati. Cand copii au inteles conceptul de stereotip, puneti intrebari de genul:

- Cum sunt tratati oamenii cand nu actioneaza conform stereotipurilor dupa care femeile si barbatii ar trebui sa actioneze?
- Care sunt stereotipurile nejuste asupra baietilor si barbatilor? Dar fetelor si femeilor?
- Cum pot stereotipurile legate de gen sa creeze inegalitate intre femei si barbati, fete si baieti?

UNIUNEA
EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL
EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE
STRUCTURALE
2007 – 2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII TINERETULUI ȘI
SPORTULUI
OIPOSDRU

ROMANI CRIS
Centrul Romilor pentru
Intervenție Sociala
si Studii

- Ce poti face pentru a actiona contra stereotipurilor?
- Cereti-le copiilor opinia fata de activitate.

Evidentiați faptul ca rolurile precum obtinerea de bani, cresterea copiilor si menajul sunt responsabilitati comune femeilor si barbatilor de astazi.

Indicatii pentru invatator

Scopul in aceasta activitate ar trebui sa fie sustinerea egalitatii intre genuri si incurajarea copiilor sa analizeze opiniile proprii si ale altora legate de rolurile de gen.

Atrageți atentia asupra faptului ca asteptarile privind comportamentul considerat adecvat pentru femei si barbati difera de la comunitate la comunitate si chiar de la familie la familie. **Subliniați ca egalitatea nu inseamna neaparat „la fel”.**

Cand adresati intrebarile de la Debriefing si Evaluare, tineti cont de faptul ca unii copii pot fi deja exclusi datorita comportamentului de gen netraditional. Nu permiteti discutii ce pot crea discomfort.

Nu este nevoie sa folositi termeni precum „gen” sau „roluri de gen” cu copiii; totusi cercetarile de comportament arata ca pana si prescolarii deja inteleg asteptarile diferite legate de gen.

Model poveste schimbata

Cenusareasa

A fost odata ca niciodata un tanar baiat nefericit. Tatal lui murise iar mama lui adusese acasa un alt barbat, un vaduv cu doi fii. Noul tata vitreg nu-l placea pe baiat deloc. Foarte lucrurile bune, cuvintele frumoase si privilegiile erau pentru cei doi fii. Primeau haine frumoase, mancare delicioasa si favoruri speciale. Dar pentru saracul baiat nefericit, nu exista nimic. Nici haine frumoase, ci doar zdrente de la fratii vitregi. Nici mancare speciala, ci doar ramasite. Nicio recompensa pentru toata munca din timpul zilei, pentru ca fost la piata, a gatit, a spalat hainele si a tinut casa curata. Doar cand seara venea avea voie sa se odihneasca putin, singur langa focul din bucatarie.

In toate aceste seri lungi petrecute singur, baiatul plangea si vorbea cu pisica. Aceasta ii spunea „Meow”, ceea ce insemna cu adevarat „Inveseleste-te! Ai ceva ce nici unul din fratii tai vitregi nu au, si aceea este frumusetea.”

Spusele pisicii erau adevarate. Chiar imbracat in zdrente si cu fata mazgalita de carbune, era un tanar frumos, in timp ce, oricat de elegante ar fi fost hainele lor, fratii vitregi erau urati si nedescurcari, si asa vor fi mereu.

Intr-o zi, vestimente noi si frumoase, pantofi si bijuterii au inceput sa soseasca la casa. Regina dadea un bal iar fratii vitregi se pregateau pentru el. Stateu incontinuu in fata oglinzii. Baiatul trebuia sa ii ajute sa imbrace toate matasurile. Nici nu indraznea sa intrebe „Dar eu?” pentru ca stia foarte bine care va fi raspunsul: „Tu? Dragul meu baiat, tu stai acasa sa speli vasele, sa freci podelele si sa pregatesti paturile pentru fratii tai vitregi. Vor veni acasa foarte obositi.”

Dupa plecarea tatalui si a fratilor la bal, saracul baiat isi sterse lacrimile si suspina catre pisica. „Vai de mine, sunt asa nefericit!”, iar pisica ii raspunse „Meow”.

Chiar atunci o lumina puternica inunda podeaua bucatariei si un spiridus aparui. „Nu te teme, tinere baiat”, spuse spiridusul. „Vantul mi-e adus suspinele tale. Stiu ca iti doresti sa mergi la bal. Si asa vei face!”

UNIUNEA
EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL
EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE
STRUCTURALE
2007 – 2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII TINERETULUI ȘI
SPORTULUI
OIPOSDRU

ROMANI CRIS
Centrul Romilor pentru
Interventie Sociala
si Studii

„Cum sa merg in zdrentele astea?”, spuse saracul baiat. „Servitorii ma vor alunga!”. Spiridusul a zambit. Cu o rotire de bagheta magica, baiatul cel sarac se trezi purtand cele mai frumoase vesminte, cele mai aratoase din tinut.

„Acum ca am stabilit ce o sa porti”, spuse spiridusul, „avem nevoie de ceva sa te duca. Un gentleman adevarat nu ar merge niciodata la un bal pe jos. Repede! Adu-mi un douleac!”, ordona el.

„Sigur” spuse saracul baiat, grabindu-se.

Atunci spiridusul se intoarse spre pisica: „Tu adu-mi 7 soricei!”.

Baiatul se intoarse repede cu un douleac mare iar pisica cu cei sapte soareci prinsi in piunita.

Perfect!”, exclama spiridusul. Cu o rasucire din bagheta magica – hocus pocus- douleacul se transforma intr-o caleasca stralucitoare iar soriceii in sase cai, in timp ce al saptelea soricel fu transformat in doamna vizitu, imbracata intr-o rochie superba. Saracul baiat abia isi putea crede ochilor.

„Te voi prezenta la curte. Vei vedea in curand ca Printesa, in cinstea careia este tinut balul, va fi fermecata de prezenta ta aratoasa. Dar ia aminte! Trebuie sa parasesti balul inainte de miezul noptii. Pentru ca atunci vraja se rupe. Te vei intoarce intr-un douleac, armasarii vor deveni soricei din nou si la fel si vizitiul. Iar tu vei fi imbracat din nou in zdrente si purtand opinci in locul acestor minunate pantofi de dans! Ai inteles?”

Baiatul zambi si spuse: „Da, am inteles.”

Cand baiatul intra in sala de bal la palat, se simti o vanzoleala. Toata lumea se opri sa-i admire eleganta, frumusetea si gratia.

„Cine poate fi?” lumea se intreba. Cei doi frati vitregi se intrebau si ei cine este noul venit, fara sa le poata trece vreodata prin cap ca frumosul baiat era cine altul decat fratele lor vitreg ce vorbeste cu pisica!

Atunci Printesa ii vazu frumusetea. Pasind spre el, facu o reverenta si il invita la dans. Si spre dezamagirea tuturor tinerilor domni, ea continua sa danseze cu baiatul toata seara.

„Cine esti, tinere minunat?” il tot intreba Printesa.

Dar saracul baiat ii raspundea doar: „Ce conteaza cine sunt! Nu ma vei mai vedea niciodata oricum!”

„Oh, ba da, sunt chiar sigura!” spuse ea.

Baiatul cel sarac se simti minunat la bal, dar, dintr-o data, auzi sunetul ceasului: prima bataie de la miezul noptii! Isi aminti ce ii spusese spiridusul, si fara un cuvant de despartire, o zbughi din bratele Printesei si fugi pe scari. In timp ce fugea isi pierdu unul din pantofii de dans, dar nici prin cap nu-i trecu sa se opreasca sa il ia! Daca ultima bataie a miezului de noapte s-ar fi auzit... vai ce dezastru s-ar fi intamplat! Se sui in caleasca si disparu.

Printesa, care se indragosti nebuneste de el, ridica pantoful de dans si anunta pe toata lumea ca se va casatori cu cel al carui picior se va potrivi pantofului. Le spuse slujitoarelor, „Mergeti de cautati peste tot pe baiatul caruia i se potriveste pantoful. Nu ma voi multumi pana nu il gasesc!”. Asa ca slujitoarele au incercat pantoful pe piciorul fiecarui baiat.

Cand o slujitoare ajunsese la casa unde traia baiatul impreuna cu tatal vitreg si cei doi frati vitregi, aceasta intreba daca pot sa incerce pantoful toti baietii din casa. Cei doi frati vitregi nu au putut nici sa bage un deget in pantof. Cand slujitoare a intrebat daca mai e vreun tanar in casa, tatal vitreg i-a spus „Nu”. Insa chiar atunci pisica i-a atras atentia, invarindu-se pe langa picioarele ei si apoi indreptandu-se spre bucatarie.

Acolo statea baiatul sarac, langa carbuni. Slujitoare ii puse pantoful in picior si ramase surprinsa sa vada ca i se potriveste.

UNIUNEA
EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMANIEI
MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL
EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE
STRUCTURALE
2007 – 2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII TINERETULUI ȘI
SPORTULUI
OIPOSDRU

ROMANI CRIS
Centrul Romilor pentru
Intervenție Sociala
si Studii

„Acest baiat ingrozitor si murdar nu poate sa fi fost la bal,” urla tatal vitreg. „Spune-i Printesei ca trebuie sa se marite cu unul din cei doi fii ai mei! Nu vedeti ce urat e baiatul asta! Nu vedeti?”

Dintr-o data, se opri pentru ca spiridusul aparu.

„De ajuns!”, exclama el, ridicand bagheta magica. Intr-o secunda baiatul aparu imbracat frumos, stralucind de tinerețe si frumusetē. Tatal si fratii vitregi ramasesera uimiti, in timp ce slujitoarea spuse „Vino cu noi, tinere domn! Printesa va asteapta cu inelul de logodna!”. Asa ca baiatul pleca bucuros cu ei. Printesa se marita cu el cateva zile mai tarziu si traia fericiti pana la adanci batraneti. Cat despre pisica, ea a spus doar „Meow!”.

**Autor: Marius Jitea,
INSTITUTUL ROMAN DE TRAINING
TRAINER PE EDUCATIE PE DREPRURILE OMULUI**

UNIUNEA
EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMANIEI
MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL
EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE
STRUCTURALE
2007 – 2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII TINERETULUI ȘI
SPORTULUI
OIPOSDRU

ROMANI CRIS
Centrul Romilor pentru
Intervenție Sociala
si Studii